

Stefan Cieślak

Kronika : z życia izb adwokackich

Palestra 12/2(122), 115-119

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dyskusji zabierali głos spośród obecnych przedstawicieli świata nauki i praktyki: prof. Witold Warkalło, prof. Mieczysław Piekarski, adw. dr A. Agopszowicz, prof. Edmund Wengerek, adw. T. Jackowski, sędzia SN Stanisław Gross, prof. Jerzy Wiszniewski, not. Stanisław Kurpiel, prezes Okręgowej Komisji Arbitrażowej Wacław Maliszewski oraz adw. Jerzy Kurcuz. Dyskutanci wskazywali na pożyteczność akcji wydawniczej prowadzonej przez Studium, która niewątpliwie zaszkarbiła sobie wdzięczność szerokich rzesz prawnictwa polskiego. Akcja to powinna być kontynuowana i powinna zasięgiem swym obejmować zarówno wznowienia już opracowanych tematów, jak również nowe opracowania ukazujących się aktów normatywnych. Istnieje zwłaszcza potrzeba opracowania tematyki prawa pracy, prawa autorskiego, prawa wynalazczego i in. Należałoby również rozszerzyć zakres osób, dla których skrypty są dostępne, albowiem według dotychczasowej organizacji skrypty otrzymują tylko abonenci. Postulowano otwarcie nowego działu „pytań i odpowiedzi prawnych”.

Reasumując, sesja ta pozwala niewątpliwie wysnuć wniosek, że działalność Studium stanowiła pożyteczny wkład w rozwój nauki prawa i spełniła doniosłą rolę w zakresie podnoszenia poziomu praktycznego wykonywania zawodów prawniczych. Na uwagę zasługuje podkreślenie harmonijnej współpracy zarządów okręgowych ZFP: warszawskiego i katowickiego, która okazała się tak owocna.

Niewątpliwie prace Studium powinny być kontynuowane, a nawet rozszerzane, gdyż mają doniosłe znaczenie dla życia prawniczego w Polsce.

adw. Zbigniew Czerski

3. Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

Izba bydgoska

1. W czerwcu ubiegłego roku, wobec upływu kadencji kierowników zespołów, odbył się w 27 zespołach adwokackich Izby bydgoskiej zebrania sprawozdawczo-wyborcze, w których wzięli udział przedstawiciele Rady Adwokackiej.

Przy przeprowadzeniu akcji sprawozdawczo-wyborczej wzięto pod uwagę wytyczne NRA, dotyczące zwłaszcza poddania kontroli działalności kierownika zespołu — przez przeanalizowanie jego sprawozdania za okres minionej kadencji — a także zadań stojących przed zespołami.

Rada Adwokacka powołała — spośród wybranych kandydatów — kierowników zespołów, z wyjątkiem 2 zespołów, w których powołano tymczasowych kierowników i zarządzono ponowne wybory.

2. W dniu 22.VI.1967 r. odbyło się w lokalu Rady Adwokackiej pierwsze posiedzenie nowo powołanej Komisji Pracy Społecznej, które zagał dziekan Rady, omawiając zarazem dotychczasową działalność społeczną adwokatów, a także kierunki tej pracy w przyszłości.

W wyniku ożywionej dyskusji postanowiono — dla usprawnienia organizacji pracy społecznej i ułatwienia realizacji programu tej pracy — podzielić teren województwa na 6 rejonów i powierzyć ich kierownictwo poszczególnym członkom Komisji.

3. W dniu 14.X.1967 r. odbyło się spotkanie Rady Adwokackiej z członkami zespołów adwokackich w Bydgoszczy i adwokatami-radcami prawnymi. Na tym koleżeńskim spotkaniu dziekan Rady poświęcił swoje wystąpienie omówieniu zagadnień związanych z wykonywaniem zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem zasad etyki i godności zawodu.

4. W dniu 21.X.1967 r. odbyła się zorganizowana przez Radę Adwokacką w Bydgoszczy narada kierowników zespołów adwokackich. Naradę otworzył dziekan Rady adw. Cieluch, który powitał zaproszonych gości i przybyłych kierowników 26 zespołów, a następnie wskazał w swoim przemówieniu na konieczność wzmocnienia wysiłków w celu dalszego uspołecznienia zespołów przez pogłębianie współpracy pomiędzy członkami zespołu, przez prawidłowy rozdział spraw stosownie do kwalifikacji i możliwości poszczególnych członków, wreszcie przez podnoszenie poziomu zawodowego i etycznego oraz szersze włączenie się do pracy społecznej. Dziekan wskazał również na konieczność poprawienia warunków pracy w zespołach, a w szczególności polepszenia sytuacji lokalowej, wyposażenia zespołów w odpowiednie urządzenia biurowe i maszyny do pisania w dostatecznej ilości oraz zorganizowania pomocy techniczno-kancelaryjnej w pracy zawodowej adwokatów.

W ożywionej dyskusji omówiono szczegółowo zagadnienia związane z prawidłowym rozdziałem spraw w ramach zespołu, z kontrolą pracy zawodowej członków zespołu, z wprowadzeniem usprawnień organizacyjno-funkcjonalnych, z poprawą bazy techniczno-biurowej w zespołach, a także sytuacji lokalowej w zespołach, z organizowaniem przez Radę Adwokacką szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego adwokatów, z koniecznością uwzględnienia w nowych przepisach procesowych zasądzenia od oskarżonego pełnej należności za obronę z urzędu (w ramach kosztów postępowania) oraz z zakresem obowiązków kierownika zespołu w świetle przepisów ustawy, rozporządzeń wykonawczych i regulaminów.

W dalszym ciągu dziekan poinformował kierowników zespołów o podjętych przez Radę Adwokacką poczynaniach zmierzających do pełniejszego uaktywnienia adwokatów w pracy społecznej i apelował, by oddziaływali pozytywnie na członków zespołu w tym kierunku.

Przedstawiciel Wydziału Administracyjnego KW PZPR tow. Wiśniewski podkreślił w swoim wystąpieniu, że stosunki na szczeblu wojewódzkim układają się z Radą Adwokacką prawidłowo i że byłoby rzeczą celową nawiązanie przez kierowników zespołów w terenie kontaktów z komitetami powiatowymi dla bezpośredniego załatwiania na miejscu szeregu żywotnych spraw dla adwokatury.

5. Rada Adwokacka w Bydgoszczy oraz Podstawowa Organizacja Partyjna przy Radzie zorganizowały w dniu 7.XI.1967 r. uroczystą akademię dla uczczenia 50 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Referat okolicznościowy wygłosił adw. Janusz Tydelski. W części artystycznej wystąpili artyści scen bydgoskich. Na akademię przybyli licznie koleżanki i koledzy.

I z b a w a r s z a w s k a

1. Zebrania kierowników zespołów. W dniach 8 i 11 grudnia 1967 r. odbyły się zebrania nowo obranych kierowników zespołów Izby Warszawskiej, przy czym w pierwszym z tych terminów odbyło się zebranie kierowników z terenu m.st. Warszawy, a w drugim — zebranie kierowników z terenu województwa warszawskiego.

Na zebraniu w dniu 8 grudnia obecny był Wiceminister Sprawiedliwości Kazimierz Zawadzki, a w dniu 11 grudnia — radca Ministra do Spraw Adwokatury Maria Matwinowa oraz przedstawiciel Wydziału Administracyjnego Komitetu Wojewódzkiego PZPR prokurator Mazur.

W obu zebraniach uczestniczył prezes NRA adw. dr Stanisław Godlewski oraz brało udział Prezydium Warszawskiej Rady Adwokackiej z dziekanem adw. Zygmuntem Skoczkiem na czele.

Po otwarciu zebrań przez dziekana adw. Zygmunta Skoczka, który powinszował wyboru zebranych kierownikom, w większości powołanym do pełnienia obowiązków w nowej kadencji, referat wprowadzający wygłosił wicedziekan Karol Potrzobowski. Wskazując z zadowoleniem na spadek liczby spraw dyscyplinarnych, zażaleń i skarg, co niewątpliwie wskazuje na podnoszenie się poziomu pracy zawodowej, referent omówił główne zadania kierowników zespołów, jakie przed nimi stoją, wskazał najpilniejsze potrzeby i najczęstsze uchybienia w pracy. Jednym z takich zadań jest stałe dążenie do nieustannego doskonalenia pracy zawodowej, konieczność organizowania szkoleń wewnątrzzespołowych i czuwania nad sprawnością i terminowością poszczególnych czynności związanych z prowadzeniem spraw. Należy dążyć do tego, aby właściwie i w sposób staranny prowadzone były akta podręczne, aby należycie opracowywane były skargi rewizyjne i pisma procesowe. Drugim ważnym zadaniem kierownika zespołu jest czuwanie nad właściwym rozdziałem spraw i zapobieganie nadmiernym różnicom w obciążeniu pracą poszczególnych członków zespołu. Stałej dbałości wymaga również zagadnienie stanu organicznego pracy administracyjnej i finansowej. W nowej kadencji kierownicy zespołów powinni również zwrócić baczną uwagę na doskonalenie organizacji pracy wewnątrz zespołu i na podnoszenie jakości wyposażenia zespołów.

W dyskusji zabierało głos wielu spośród obecnych kierowników zespołów, którzy wskazali na poszczególne bolączki w ich pracy.

Głos zabrał również Wiceminister Sprawiedliwości Kazimierz Zawadzki wskazując, że Ministerstwo wiąże duże nadzieje z nową kadencją kierowników i uważa spotkanie za bardzo cenne.

Prezes NRA adw. dr Stanisław Godlewski podkreślił, że jednym z najważniejszych problemów jest stworzenie właściwej atmosfery w zespołach i wytworzenie u wszystkich członków przekonania o konieczności kolektywnej pracy. W związku z postulatami usprawnienia pracy sądów Naczelną Radą Adwokacką wystosuje odpowiedni memoriał w tym względzie do Ministerstwa Sprawiedliwości.

W wypowiedzi swojej dyr. Maria Matwinowa z zadowoleniem podkreśliła poczucie odpowiedzialności i wielką troskę przejawianą przez kierowników zespołów w ich wypowiedziach o należytej pracy zespołów powierzonych ich kierownictwu.

Interesująca była wypowiedź przedstawiciela Wydziału Administracyjnego Komitetu Wojewódzkiego PZPR, który stwierdził, że pracownicy wymiaru sprawiedliwości, a za takich należy również uważać adwokatów, są z racji swego zawodu działaczami społecznymi, bojownikami frontu ideologicznego.

2. Konferencja w dniu 14 grudnia 1967 r. w WKW PZPR. W dniu tym odbyła się konferencja, której tematem było poradnictwo prawne na terenie woj. warszawskiego. Reprezentowanych było 18 powiatów. Z ramienia Warszawskiej Rady Adwokackiej uczestniczył w konferencji wicedziekan WRA Lucjan Gluza.

Wszyscy mówcy, którzy zabierali głos na konferencji, a wśród których było

wielu prezesów miejscowych sądów powiatowych, jak również przedstawiciele organizacji społecznych (np. Polski Komitet Pracy Społecznej), z uznaniem podkreślali udział adwokatury w pracy społecznej, a w szczególności w akcji bezpłatnego poradnictwa prawnego. Niezależnie od funkcjonujących w poszczególnych miastach powiatowych wyodrębnionych punktów bezpłatnego poradnictwa, poszczególne zespoły adwokackie udzielają często bezpłatnych porad prawnych, czyniąc to zarówno z własnej inicjatywy, oraz obsługują bezpłatnie osoby skierowane do zespołów przez różne organizacje społeczne. Podkreślano z uznaniem, że zespoły adwokackie nigdy takiej pomocy nie odmawiają, a niekiedy prowadzą nawet przed sądami bezpłatnie sprawy, zasługujące na to ze względu na społeczny charakter danego wypadku.

Adwokaci stanowią ogromną większość wśród członków akcji bezpłatnego poradnictwa. W wielu miastach prowadzą bezpłatnie poradnie prawne również przy powiatowych komitetach SD i ZSL.

Adw. Robert Oleńczuk, jako przewodniczący Zespołu Skarg i Zażaleń przy Komitecie Powiatowym PZPR w Gostyninie, wskazał również na fakt, że adwokaci z tego terenu biorą aktywny udział w pracy społecznej, wchodząc w skład ekipy referatowej z zakresu popularyzacji prawa, wyjeżdżającej do poszczególnych wsi.

3. Z działalności komisji socjalno-bytowej. W dniach od 22 grudnia 1967 r. do 2 stycznia 1968 r. grupa sześćdziesięciorga dzieci adwokatów korzystała z pobytu wakacyjnego w zimowisku w Górach Świętokrzyskich. Odpłatność od poszczególnego dziecka ustalona była na kwotę 380 zł; resztę kosztu, a także koszt przejazdu dzieci w obie strony oraz opieki organizacyjnej i lekarskiej pokryty został z funduszków Rady Adwokackiej.

W dniach od 22 do 27 grudnia 1967 r. osiemdziesięcioosobowa grupa adwokatów z rodzinami korzystała z pobytu zorganizowanego w ośrodku turystycznym w Świdrach Wielkich pod Warszawą, spędzając w miłej, koleżeńskiej atmosferze okres świątecznego wypoczynku.

Izba zielonogórska

1. Z okazji 50-lecia Rewolucji Październikowej odbyła się w dniu 4.XI.1967 r. w gmachu Sądu Wojewódzkiego w Zielonej Górze akademii, zorganizowana przez POP PZPR przy Sądzie Wojewódzkim i POP PZPR przy Radzie Adwokackiej w Zielonej Górze. W akademii tej wzięli także udział członkowie Rady Adwokackiej z dziekanem adw. Ewaldem Soroką oraz członkowie zespołów adwokackich z Zielonej Góry, Nowej Soli i Świebodzina. W prezydium akademii zasiadli z ramienia adwokatury adw. Irena Barszczewska-Kosik i adw. Czesław Dużyński, członkowie PZPR.

Po akademii odbyła się część artystyczna, zorganizowana i wykonana przez członków Koła ZMS przy Sądzie Powiatowym w Zielonej Górze.

2. Z inicjatywy członka Rady Adwokackiej adw. Waleriana Piotrowskiego, kierownika bezpłatnej Poradni Prawnej Zrzeszenia Prawników Polskich, wyłącznie adwokaci zielonogórscy pełnią od 1 listopada 1967 roku dyżury w tej Poradni, mieszczącej się w gmachu Sądu Wojewódzkiego w Zielonej Górze.

3. W dniu 9 grudnia 1967 roku odbyła się w Zielonej Górze narada nowo powołanych kierowników zespołów adwokackich Izby zielonogórskiej. W naradzie

tej wzięli również udział członkowie Rady Adwokackiej, prezes Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej, zastępcy rzecznika dyscyplinarnego i wizytatorzy Rady Adwokackiej.

Naradzie przewodniczył dziekan Rady adw. Ewald Soroko.

Wicedziekan adw. Eugeniusz Stankiewicz wygłosił referat o wizytacjach zespołów adwokackich, zwracając uwagę na stwierdzone podczas wizytacji uchybienia i nieprawidłowości oraz na konieczność niezwłocznego wykonania zarządzeń powizytacyjnych.

Sekretarz Rady adw. Stefan Cieślak poinformował o sytuacji osobowej i lokalowej w zespołach adwokackich Izby.

W 12 zespołach adwokackich pracuje obecnie 60 adwokatów, w tym jeden adwokat-rencista.

Przeciętna wieku członka zespołu adwokackiego wynosi 51 lat.

Gdyby przyjąć, że z chwilą ukończenia 65 roku życia adwokaci przejdą na rentę, to można by zasadnie przypuszczać, że w 1975 roku będzie 41 członków w zespołach, w 1985 roku — 25 członków, a w 2000 roku nie będzie już ani jednego adwokata na Ziemi Lubuskiej.

Stan taki jest wysoce niepokojący (w Izbie jest tylko 3 aplikantów adwokackich — przeciętna ich wieku wynosi 38 lat), zwłaszcza że od szeregu lat widoczny jest brak ze strony młodzieży prawniczej wniosków o wpis na listę aplikantów adwokackich. Zebrani uznali, że ostatnio główną, formalną przyczyną takiego stanu osobowego adwokatury jest przepis art. 84 u. o u.a. Postulowali więc, by Naczelna Rada Adwokacka poczyniła jak najwcześniej usilne starania o uchylenie tego niefortunnego przepisu oraz by aplikacja adwokacka dla absolwentów wydziału prawa trwała trzy lata, w tym jeden rok (lub pół roku) w sądzie na koszt organów samorządu adwokackiego.

Zebrani z wielkim uznaniem wyrażali się o życzliwej pomocy Naczelnej Rady Adwokackiej, która udzieliła zespołom dotacji na remont lokali i zakup umeblowania w łącznej kwocie 102 000 zł. Rada Adwokacka w Zielonej Górze przekazała ze swoich funduszów na ten sam cel kwotę 14 000 zł. Ponadto Naczelna Rada Adwokacka przekazała Zespołowi Adwokackiemu nr 1 w Głogowie 146 500 zł dotacji na uzyskanie nowego lokalu w budownictwie spółdzielczym. Oprócz tego z funduszów Naczelnej Rady Adwokackiej w latach 1966—67 otrzymało 10 zespołów adwokackich biurowe maszyny do pisania.

Dzięki tym dotacjom niewątpliwie poważnie poprawiły się i wygląd lokali zespołów, i ich wyposażenia techniczne.

W toku dyskusji zebrani postulowali m.in.:

- 1) opracowanie i wydanie przez Naczelną Radę Adwokacką zbioru wszystkich aktów łącznie z uchwałami Naczelnej Rady Adwokackiej, dotyczących adwokatury i zespołów adwokackich,
- 2) organizowanie spotkań (raz w roku lub co kilka lat) sędziów, prokuratorów i adwokatów z terenu całego województwa,
- 3) zapraszanie adwokatów-radców prawnych na zebrania szkoleniowe w zespołach adwokackich,
- 4) zaznaczenie w „Liście adwokatów PRL” tych adwokatów, którzy są równocześnie obrońcami wojskowymi.

Adw. Stefan Cieślak